

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
 ความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อบทบาทของสหกรณ์การเกษตรเวียงชัย จำกัด

อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

โดย

นางสาวกรรณิการ์ อินทรทิพย์

มีนาคม 2544

ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและ
 สังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงชัย จำกัด 2) บทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์การ
 เกษตรเวียงชัย จำกัด ในการสนองตอบความต้องการของสมาชิก 3) ความพึงพอใจของสมาชิกที่มี
 ต่อบทบาทของสหกรณ์การเกษตรเวียงชัย จำกัด 4) ความแตกต่างในความพึงพอใจของสมาชิกที่มี
 ต่อบทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเวียงชัย จำกัด ในแต่ละบทบาท และ 5) ปัญหา
 และอุปสรรคที่สำคัญและข้อเสนอแนะตามความคิดของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
 โดยผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเวียงชัย จำกัด ซึ่งได้จากการสุ่มตัว
 อย่างแบบ systematic random sampling ได้กลุ่มตัวอย่าง 350 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการ
 รวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อบท
 บาทของสหกรณ์การเกษตรเวียงชัย จำกัด ในช่วงปีการผลิต 2541/2542 โดยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละใช้
 สำหรับอธิบายลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วน Weight Mean
 Score (WMS) ใช้วัดความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อบทบาทของสหกรณ์การเกษตรเวียงชัย จำกัด
 และ Multiple Range Test โดยวิธี Least Significant Difference ใช้ทดสอบความแตกต่าง
 ของความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อบทบาทแต่ละบทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
 เวียงชัย จำกัด

ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 36-50 ปี มีสถาน
 ภาพสมรส และได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีลักษณะการถือครองพื้นที่ทำการเกษตรที่เป็น

ของตนเองเฉลี่ย 12 ไร่ เข้าทั้งหมดเฉลี่ย 13 ไร่ และทำฟรีเฉลี่ย 9 ไร่ มีรายได้จากอาชีพหลักคือ การเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ 37,282 บาท และมีรายได้จากอาชีพรองเฉลี่ยต่อครัวเรือนแตกต่างกัน ไปโดยได้จากอาชีพรับจ้างทั่วไปเฉลี่ย 17,228 บาท ค่าขายเฉลี่ย 16,170 บาท หนี้กรรมในครัวเรือนเฉลี่ย 2,000 บาท และอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวเฉลี่ย 13,163 บาท สมาชิกส่วนใหญ่มีการถือหุ้นมากกว่า 201 หุ้น และเป็นสมาชิกประมาณ 5 ปี แต่โดยเฉลี่ยแล้ว สมาชิกทั้งหมดจะเข้าเป็นสมาชิกประมาณ 8 ปี

การวิจัยเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อบทบาทของสหกรณ์การเกษตร เวียงชัย จำกัดนั้นพบว่าสมาชิกมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อธุรกิจด้านต่าง ๆ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจออมทรัพย์ ธุรกิจขาย การศึกษาอบรมและการส่งเสริมอาชีพ และธุรกิจซื้อ ตามลำดับ ซึ่งความพึงพอใจในแต่ละบทบาทแตกต่างกัน ตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ในระดับความเชื่อมั่น 0.01

สำหรับบทบาทการดำเนินงานของสหกรณ์ในการตอบสนองความต้องการของสมาชิกด้านธุรกิจสินเชื่อพบว่า สมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ในรูปเงินสดเฉลี่ย 26,480 บาทต่อปี โดยกู้ทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตในขณะเดียวกัน สมาชิกส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลา ในธุรกิจซื้อพบว่าส่วนใหญ่สมาชิกซื้อสินค้าประเภทวัสดุ อุปกรณ์การเกษตร โดยมีสาเหตุในการซื้อคือต้องการเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจและต้องการอุดหนุนสหกรณ์ ในธุรกิจขายพบว่า สมาชิกเกือบครึ่งหนึ่งนำผลผลิตข้าว และข้าวโพดมาขายให้สหกรณ์ เช่นเดียวกับธุรกิจออมทรัพย์พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่นำเงินมาฝากกับสหกรณ์เนื่องจากพอใจกับดอกเบี้ยที่สหกรณ์จ่าย สำหรับการศึกษอบรมและส่งเสริมอาชีพนั้นพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับบริการข่าวสารทางการเกษตรจากสหกรณ์โดยประธานกลุ่มเป็นผู้ให้ข่าวสาร และสมาชิกมีความรู้ในเรื่องหลักสหกรณ์โดยวิธีการประชุมจากประธานกลุ่ม

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์พบว่า ในการดำเนินธุรกิจ สหกรณ์ยังอาศัยเงินทุน (เงินกู้) จาก ธกส. และกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยสมาชิกส่วนใหญ่เข้าเป็นสมาชิกเพราะต้องการกู้เงิน และต้องการเข้าเป็นสมาชิกสมาคมฯ ปกป้องสิทธิสมาชิก สมาชิขาดความสำนึกในการเป็นเจ้าของสหกรณ์ และเห็นว่าคณะกรรมการส่วนใหญ่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีความรู้ในระเบียบข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์ และมีการตัดสินใจแก้ปัญหาล่าช้า สำหรับฝ่ายจัดการสมาชิกเห็นว่า พนักงานมีความรับผิดชอบ แต่ขาดประสบการณ์ในการทำธุรกิจ สหกรณ์ยังใช้ประโยชน์จากตลาดกลางไม่เต็มที่ และเห็นว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์มีน้อย จึงดูแลแนะนำส่งเสริมสหกรณ์แก่สมาชิกได้ไม่ทั่วถึง

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Cooperative Economics

MEMBERS' SATISFACTION WITH THE ROLES OF WIANGCHAI
AGRICULTURAL COOPERATIVE, LTD., WIANGCHAI DISTRICT
CHIANGRAI PROVINCE

By

GANNIGA INTARATIP

MARCH 2001

Chairman Dr. Ratana Pothisuwan

Department/ Faculty: Department of Agricultural Economics and Cooperatives
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this study were to investigate 1) personal and socio-economic backgrounds of Wiangchai Agricultural Cooperative members; 2) the operational roles of Wiangchai Agricultural Cooperative, in response to the members' needs; 3) the members' satisfaction with the roles of Wiangchai Agricultural Cooperative; 4) differences in the members' satisfaction with each role; and 5) the members' problems and recommendations. The data was collected by means of interview schedules from 350 members selected by systematic random sampling in the crop year 1999/2000. The mean and percentage were used to describe personal and socio-economic status of the members and the Weight Mean Score (WMS), to describe the members' satisfaction with the roles of Wiangchai Agricultural Cooperative, Ltd. The Least Significant Difference was used as Multiple Range Test to identify differences in the members' satisfaction with the cooperative's roles

The results showed that most of the members were male, married, aged 36-50 years and had completed grade 4. The average agricultural land holding was 12 rai owned, 13 rai rented, and 9 rai free of charge. The average annual agricultural income per household was 37,282 baht; hired labor, 17,228 baht; trading, 16,170 baht; household handicraft, 2,000 baht; and others, 13,163 baht. Most members had more than 201 shares and have been members at an average of 5 years but their average membership period was 8 years.

The findings showed that the members were satisfied at a highest level with the cooperative's roles in credit, saving, selling, training, education and vocational promotion and selling respectively, with the significance level of 0.01

The members were found to have obtained both short-term and medium-term credits in cash for production purpose at an average of 26,480 baht per year. Most of them bought agricultural materials and equipment to receive dividend and to serve cooperative activities in purchasing business. Almost one-half of them sold their paddy and maize to the cooperative in sale business and deposited money with the cooperative in favor of the high interest rate. In terms of education, training, and vocational promotion, most of them obtained agricultural information from their group leaders as well as cooperative knowledge through group meetings.

The operational problems of the cooperative were: the cooperative depended on the capital (loan) from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives and the Cooperative Promotion Department; most of the members enrolled for membership because they wanted to borrow money and to be members of the Association of Cremation Fund; the members lacked cooperative mind and viewed that the cooperative committee was not quite creative, indecisive, and lacked knowledge of cooperative rules and regulations. They viewed that the cooperative management staff were responsible but lacked business experience; the cooperative did not fully utilize the central market; and there were few cooperative promotion officers, unable to provide advice to all members.